

ת"פ 18575/07/19 - מדינת ישראל - שלוחת תביעות מרכז נגד פ"ס

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 18575-07-19 מדינת ישראל נ' פ"ס

לפני: כבוד השופט גיא אבנון

המאשימה: מדינת ישראל - שלוחת תביעות מרכז

נגד

הנאשם: פ"ס

בשם המאשימה: עו"ד עידן סטולוב

בשם הנאשם: עו"ד אלי מסטרמן

גזר דין

הנאשם הורשע בהתאם להודאתו מיום 10.12.19 בכתב אישום מתוקן בביצוע עבירות תקיפה סתם-בן זוג, לפי סעיפים 379 + 382(ב) לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) והפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין. הצדדים הודיעו על הסדר דיוני במסגרתו תטען המאשימה לעונש של שישה חודשי מאסר אותו ניתן יהיה לרצות בדרך של עבודות שירות ככל שהנאשם ימצא מתאים, ואילו ההגנה תהיה חופשית בטיעוניה. באותו מועד הוריתי על הפניית הנאשם לקבלת חו"ד הממונה על עבודות שירות חרף התנגדות בא כוחו, תוך שהבהרתי כי אין בכך הבעת עמדה באשר לתוצאת ההליך.

כתב אישום מתוקן

1. אישום ראשון: ביום 2.7.19 בשעות הערב הגיע הנאשם לבית המשותף לו ולמתלוננת (רעייתו) לאחר שצרף אלכוהול. המתלוננת דרשה כי יעביר לידיה את מפתחות הבית ויעזוב את המקום, והוא בתגובה סירב וסטר לה על לחיה. בהמשך הכה אותה במכות על ראשה ותפס בשערה ובצווארה. המתלוננת בתגובה הדפה את הנאשם לכיוון מראה שעמדה בסמוך, והוא נפל על המראה ונחבל.

אישום שני: ביום 7.7.19 שוחרר הנאשם ממעצר (מ"י 6927-07-19) תחת תנאים מגבילים שכללו הרחקה מהמתלוננת ואיסור יצירת קשר. עוד באותו היום בשעה 21:00 לערך הפר הנאשם את התנאים כשהגיע לביתו תחת השפעת אלכוהול וסירב לעזוב את המקום.

ראיות ועיקרי הטיעונים לעונש

2. ב"כ המאשימה הפנה לערכים אשר נפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, ובהם ההגנה על שלמות גופה של המתלוננת, זכותה למוגנות בתוך ביתה פנימה והגנה על שלטון החוק (הפרת הוראה חוקית). לטענתו, מעשיו של הנאשם חמורים במיוחד לאור ביצוע העבירות בתוך התא המשפחתי אשר אמור להיות מוגן ובטוח, וביצוע המעשים תחת השפעת אלכוהול מעצים את חומרתם. הנאשם הפר באופן בוטה את האמון שנתן בו בית המשפט בהחלטת השחרור, דבר המלמד על היעדר מורא מן החוק. ב"כ המאשימה ביקש לשלוח מסר חד משמעי של ענישה מרתיעה, במטרה להילחם בתופעת האלימות בתוך המשפחה. לאחר שהפנה לפסיקה עתר לקבוע מתחם ענישה בין שישה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל. אשר לגזירת העונש בתוך המתחם, הפנה לכך שמדובר בנאשם נעדר הרשעות קודמות, אשר הודה במיוחד לו וחסך זמן שיפוטי. מנגד, הנאשם לא ביקש להפנותו לשירות המבחן, משמע לא הוצג אופק טיפולי שיקומי. משכך עתר ב"כ המאשימה לגזור על הנאשם 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, קנס ופיצוי למתלוננת.

ב"כ הנאשם טען כי באירוע שהתרחש באישום הראשון התכוון הנאשם לצאת מן הבית, אך המתלוננת דרשה ממנו את המפתחות, דבר שהוביל לעימות ביניהם, שבסופו מי שנחבל היה הנאשם. הוגשו תמונות המתעדות את החבלות שנגרמו לנאשם (ענ/1). הוא תיאר את נסיבותיו של הנאשם, אשר עלה לארץ עם המתלוננת בשנת 2008. המתלוננת ושלוש ילדיהם המשותפים זכאים לאזרחות מכוח חוק השבות, והנאשם זכאי אך מכוח נישואיו למתלוננת. לדבריו, הנאשם היה בעיצומם של הליכי קבלת אזרחות, אך בשל עלויות גבוהות הפסיק את התהליך וכיום הוא חסר מעמד חוקי בארץ. הנאשם בודד, ללא משפחה בארץ (פרט למתלוננת וילדיהם) וללא גורמי תמיכה כלשהם, כשבעקבות מעצרו מצא עצמו דר רחוב. מטעם זה, לטענתו, הפר הנאשם את תנאי השחרור ושב לביתו (אישום שני). סופו של יום שוחרר הנאשם ממעצר בסיועו של מר דוד אגייב, אשר לקח את הנאשם תחת חסותו להוסטל המיועד לדרי רחוב ולאנשים המתמודדים עם התמכרויות (למרות שלדבריו איננו משתמש בסמים). הוצג מכתב מאת מר אגייב מיום 14.8.19 המעיד על כך שהנאשם נקלט בהוסטל (ענ/2). ב"כ הנאשם טען כי הנאשם מציית להחלטות בית המשפט, נמנע מיצירת קשר כלשהו עם המתלוננת, ולא ראה את ילדיו משך למעלה מחצי שנה. מאז שחרורו ממעצר עובד הנאשם כדי לפרנס את עצמו ולנסות לסייע לילדיו, והטלת עונש מאסר בדרך של עבודות שירות תהפוך אותו למובטל נזקק, מכיוון שלא יוכל למצוא עבודה מתאימה, ומנגד בשל מעמדו בארץ איננו זכאי לקצבה מהמוסד לביטוח לאומי. לשיטתו, מעשיו של הנאשם מצויים במדרג חומרה נמוך, מתחם העונש צריך להתחיל ברף של מאסר על תנאי, ולאור נסיבותיו של הנאשם, היעדר הרשעות קודמות, והתקופה בה שהה הנאשם במעצר מאחורי סורג ובריח (מיום 2.7.19 עד יום 23.8.19) ביקש להסתפק במאסר על תנאי והתחייבות. ב"כ הנאשם ביקש לאבחן את הפסיקה שהוגשה על ידי ב"כ המאשימה, ולאחר הדיון הגיש פסקי דין לתמיכה בטענותיו.

הנאשם הביע צער על מעשיו וגעגועים לילדיו. התחייב כי לא יחזור על מעשיו שנית.

להשלמת התמונה, בחוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 12.1.20 נמצא הנאשם כשיר לבצע עבודות שירות.

דיון

מתחם העונש ההולם

3. מתחם העונש ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה, והכל בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. מעשיו של הנאשם הופנו כלפי אשתו ואם ילדיו כאשר השניים שהו בין כותלי ביתם המשותף, מקום בו אדם אמור לחוש בטוח, רגוע ומוגן. הנאשם פגע באופן בינוני בערכים המוגנים: זכותה של המתלוננת לשלמות גופה, בטחונה ושלמות נפשה כמו גם בכבודה עת פעל נגדה בכוח זרועו, סטר לה, הכה אותה בראשה ותפס אותה בצווארה ובשערה, והכל כשהוא נתון תחת השפעת אלכוהול. האירוע מושא האישום השני, הגם שהתבצע מספר ימים מאוחר יותר, עת שוחרר הנאשם ממעצר, מהווה המשך ישיר למעשיו של הנאשם באישום הראשון, ומשכך ייקבע מתחם עונש יחיד (הצדדים לא טענו בעניין זה, וניכר כי התכוונו למתחם אחד כולל). מעשיו של הנאשם באישום השני מגלמים הפרה בוטה של צו בית משפט, ובכך פגע במידה בינונית בערכים המוגנים: החובה לקיים צו שיפוטי לצורך שמירה על הסדר החברתי, והחובה לקיים ולכבד את שלטון החוק. באירוע זה שב ופגע הנאשם במתלוננת, שנאלצה להתמודד עמו פעם נוספת בתוך ביתה פנימה, לאחר שסברה כי תזכה להגנת החוק מפניו.

4. בתי המשפט ביטאו פעם אחר פעם יחס של סלידה וגינוי כלפי נאשמים שמתעמרים בבני משפחתם. ראו ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל, (11.10.2007) בו נקבע (פסקה 7):

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג; באלימות במשפחה, נגישותם של קרבנות העבירה למערכת המשטרתית או למערכות הסיוע האחרות היא ענין מרכזי וקשה, הטעון רגשות חזקים, פחדים ואימה. הבושה, והרצון לשמור על שלמות המשפחה הופך לא אחת את התלונה על אלימות במשפחה למהלך קשה וטעון. לא אחת, קיימת תלות כלכלית ורגשית של בן הזוג המוכה בבן הזוג המכה, ותלות זו גם היא מקשה על חשיפת הפגיעה. גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבנות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה."

למדיניות הענישה בעבירות אלימות במשפחה בנסיבות חומרה בינונית ראו:

רע"פ 3077/16 פלוני נ' מדינת ישראל (2.5.16). נדחתה בקשת רשות ערעור שהוגשה כנגד העונש שהוטל על המבקש בגין הרשעתו באירוע יחיד של תקיפת בת זוג (המבקש "דחף את המתלוננת לעבר המיטה, משך בשערה, סובב את גופה, וכופף את גופה לעבר הרצפה בעודו אוחז בצווארה"). בית משפט השלום, כבוד השופט (כתוארה אז) א' פינק (ת"פ 13-08-19424) קבע מתחם ענישה שנע בין מאסר לתקופה קצרה שניתן לרצות בדרך של עבודות שירות לבין 14 חודשי מאסר לריצוי בפועל. כנסיבה לחומרא נשקלה היעדר הבעת חרטה ולקולא היעדר הרשעות מהעת האחרונה ונתק בין המתלוננת והמבקש. לפיכך נגזר על המבקש עונש מאסר בן 6 חודשים לריצוי בפועל. ערעור שהגיש המבקש לבית המשפט המחוזי נדחה. בית המשפט העליון, כבוד השופט א' שהם, עמד על כך שמעשיו של המבקש ראויים לגינוי חריף ולענישה שתהלום את חומרתם, ואישר את העונש שנקבע בערכאות קמא.

עפ"ג (מחוזי ירושלים) 48832-10-15 פלוני נ' מדינת ישראל פרקליטות ירושלים (9.8.16). נדחה ערעורו של המערער אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של תקיפת בת זוג וצירף תיק נוסף בו הודה והורשע בעבירת איומים. על רקע ויכוח בין המערער לרעייתו הדף אותה המערער בכתפה באמצעות ידיו וכן שלח לה מסרון מאיים. שירות המבחן העריך כי מידת מסוכנותו של המערער גבוהה והוא נדון לשלושה חודשי מאסר בעבודות שירות ומאסר על תנאי.

עפ"ג (מחוזי ירושלים) 57596-05-15 פלוני נ' מדינת ישראל (23.8.15). המערער הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בשני אישומים בעבירה של תקיפת בת זוג ובאישום הראשון הורשע גם בעבירת איומים. דובר בבן 64 נעדר הרשעות קודמות שהיה גרוש מהמתלוננת בעת האירועים מושא כתב האישום, ולאחריהם נישא לה מחדש. שירות המבחן המליץ על שרות לתועלת הציבור ונמנע מהמלצה טיפולית. בית המשפט קיבל את הערעור באופן חלקי, קבע מתחם ענישה שנע בין מאסר בפועל לתקופה קצרה שניתן לרצותה בעבודות שירות לבין מספר חודשי מאסר בפועל. בהתחשב בהודאתו של המערער ובמכלול נסיבותיו האישיות קוצרה תקופת המאסר בעבודות שירות והועמדה על 45 ימים (חלף חמישה חודשים). כן קוצרה תקופת המאסר המותנה.

עפ"ג (מחוזי מרכז-לוד) 25020-02-13 שמואל לוי נ' מדינת ישראל (5.5.13). הנאשם הורשע בכך שהכה את בת זוגו באגרופו בידה הימנית וגרם לה לסימן כחול. דובר באירוע יחיד, בנאשם נעדר הרשעות קודמות שהורשע לאחר ניהול הליך הוכחות. שירות המבחן המליץ להימנע מהרשעת הנאשם על רקע הליך טיפולי שעבר ומתוך חשש לפגיעה בעיסוקו. בית משפט השלום בפתח תקווה (ת"פ 10-01-23775), כבוד השופט (כתוארה אז) ע' רון, הרשיע את הנאשם וגזר את דינו לחודשיים מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועונשים נלווים. ערעור הנאשם נדחה.

ת"פ (שלום תל אביב - יפו) 55035-11-12 מדינת ישראל נ' פלונית (26.1.15): גזר דין בעניינה של נאשמת שהורשעה לאחר ניהול הוכחות בעבירה של תקיפת בן זוג לאחר שבעטה בפניו. נקבע מתחם ענישה בין מאסר על תנאי לבין 6 חודשי מאסר שיכול וירצו בעבודת שירות. הנאשמת נעדרת הרשעות קודמות נידונה למאסר מותנה והתחייבות כספית.

ת"פ (שלום אילת) 2671-05-12 מדינת ישראל נ' פלוני (10.6.14): הנאשם הורשע על פי הודאתו בתקיפת בת זוג ובאימים בכך שדחף את המתלוננת, נשך בלחייה וסטר לה, ובאירוע נוסף חבט בראשה וסטר לה. כן איים הנאשם על המתלוננת. בית המשפט קבע מתחם ענישה בין 4 חודשי מאסר לבין 12 חודשים בגין כל אחד מהאירועים. בהינתן הליך טיפולי ממושך שעבר הנאשם והמלצת שירות המבחן, נגזר עליו עונש מאסר בן 4 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות.

5. לאחר שנתתי דעתי לשיקולים המנויים בסעיף 40ג(א) וסעיף 40ט לחוק העונשין, לאור הממצאים עליהם עמדתי לעיל ולאחר שבחנתי את מדיניות הענישה הנוהגת, מצאתי לקבוע מתחם ענישה שנע בין מספר חודשי מאסר שניתן לרצותם בדרך של עבודות שירות לבין 10 חודשי מאסר בפועל.

גזירת העונש המתאים לנאשם

6. לכף זכות: נסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שפורטו על ידי בא כוחו; היעדר הרשעות קודמות; הודייתו של הנאשם אשר הביע צער וחרטה על מעשיו תוך חיסכון בזמן שיפוטי. כן לקחתי בחשבון את תקופת המעצר אותה ריצה הנאשם. לכף חובה: הנאשם לא ביקש להפנותו לתסקיר שירות המבחן, לא עבר תהליך טיפולי ואין בעניינו אופק שיקומי. מכאן, אין גם אינדיקציה באשר למידת מסוכנותו כלפי המתלוננת. בשל מצבו הכלכלי של הנאשם ועל רקע הרכיבים המוחשיים בגזר הדין, לא יושת עליו קנס.

7. אחר כל אלה החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 5 חודשי מאסר בפועל בניכוי תקופת מעצרו מיום 2.7.19 עד יום 23.8.19.

המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות במתנ"ס "בית דני", סמטת כביר 21 שכונת התקווה תל אביב-יפו, בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 12.1.20. הנאשם יתייצב ביום 18.2.20 בשעה 8:00 במשרדי הממונה במפקדת מחוז מרכז של שב"ס.

הנאשם מוזהר כי עליו לעמוד בתנאי ההעסקה ובדרישות הממונה, לרבות בדבר איסור צריכת אלכוהול, וכי כל חריגה מהכללים עלולה להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת עונש המאסר מאחורי סורג ובריח.

ב. 4 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות אלימות כלפי גוף או ניסיון לבצע עבירות אלו.

2 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות הפרת הוראה חוקית.

ג. פיצויים בסך 1,500 ש"ח אשר ישולמו למתלוננת (עדת תביעה מס' 7). ב"כ המאשימה ימסור

עמוד 5

עוד היום את פרטי המתלוננת במזכירות בית המשפט. הפיצויים יופקדו בקופת בית המשפט בשלושה תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.3.20 ובכל אחד בחודש. לא ישולם איזה מהתשלומים במועד, תעמוד יתרת הפיצויים לפירעון מיד.

ד. הנאשם ייתן התחייבות בסך 2,000 ₪ להימנע בתוך שלוש שנים מביצוע עבירת אלימות כלפי גוף או הפרת הוראה חוקית. הנאשם יצהיר על התחייבותו לפני עוד היום, שאם לא כן, ירצה תקופת מאסר בת 5 ימים. ההתחייבות תיכנס לתוקף לאלתר.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, כ"ט טבת תש"פ, 26 ינואר 2020, במעמד הצדדים.